

हिमसंस्कृतवार्ताः

दैनिक ई-संस्कृतवार्तापत्रम्

हिमाचलप्रदेशस्य संस्कृतशिक्षकाणां नूतनः प्रकल्पः

पञ्चाङ्गम्

अद्य कालयुक्तः वि.सं. २०८२,
कलियुगाब्दः ५१२६ वसन्त-ऋतुः
सूर्यः उत्तरायणः वैशाखकृष्णैकादशी
वैशाख ११ प्रविष्टांशः मङ्गलमयः भवेत्

■ पृष्ठ-5 ■ वर्ष-4 ■ अङ्क-175

1

अप्रैल 24, 2025

Website- www.himsanskritam.com

Email- himsanskrit@gmail.com

2 UPSC RESULT 2025 :
सहायकलेखाधिकारी अक्षतः पञ्चमे
प्रयासे सफलतां प्राप्तवान् उक्तवान्
च शिमला मम कृते भाग्यशाली

3 Pahalgam Attack- हिमाचले
आक्रोशः, आपणानि पिहितानि,
आतङ्कवादिनः प्रतिमाः दग्धाः,
विरोधसभाः, प्रदर्शनानि च

5 संस्कृतपत्रकारिताध्यामेषु
भाषाप्रयोगस्य विमर्शः-द्वितीयः भागः
डॉ. युवराजः भट्टराई,

सुभाषितम्

क्वचिद् भुक्त्वा यत्तत्
वसनमपि यत्तत् परिहितो,
वसन्नात्मारामः क्वचन
विजने योऽभिरमते।

कृतार्थः स ज्ञेयः

शमसुखरसज्ञः कृतमतिः,
परेषां संसर्गं परिहरति
यः कण्टकमिव।।

अर्थात्- जहां-कहीं भी जो कुछ भी
खाकर, जैसा- तैसा वस्त्र पहनकर,
जहां-कहीं भी रहकर, निर्जन स्थान में
रहते हुए, दूसरों के संसर्ग को कांटों
की भांति त्यागते हुए जो आत्मतृप्त
रहता है, वह बुद्धिमान शान्ति-सुख के
रस को जानता है और वह ज्ञानी है।

प्रतिदिन नवीनतम
हिमसंस्कृतवार्ताः
दैनिकवार्तापत्रं प्राप्त्यर्थं
7876636263
Whatsapp संख्या मध्ये
नमो नमः लिखन्तु

To get the latest
himsanskritvartah
Daily Sanskrit Newspaper
every day, write Hello on
7876636263 Whatsapp

सूचना- हिमसंस्कृतवार्ताः
दैनिकपत्रे व्याकरणात्मक-
अशुद्धिनां कृते सम्बद्धाः
पत्रकाराः लेखकाश्च
उत्तरदायिनः भविष्यन्ति

कार्यालयः
हिमसंस्कृतम् प्रकाशनम्
जसवं कोटला तहसीलपरिसरस्य सम्मुखे
कस्बा कोटला, जिला कांगड़ा हि.प्र.
पत्रव्यवहारसङ्केतः- १७७१११

केन्द्रीय गृहमन्त्री अमितशाहः, मुख्यमन्त्री उमर अब्दुल्लाहः, उपराज्यपालः मनोज सिन्हा च कश्मीरस्य पहलगामे दुरापन्ने आतङ्क्याक्रमणे मृतकेभ्यः पर्यटकेभ्यः श्रद्धांजलीन् समर्पितवन्तः

हिमसंस्कृतवार्ताः - केन्द्रीय-गृहमन्त्री अमित-शाहः प्रावोचत् यत्
प्रत्येकमपि भारतीयाः दक्षिण-कश्मीरस्य अनन्तनाग-जनपदस्य
पहलगाम-क्षेत्रे दुरापन्नातङ्क-वाद्याक्रमणे निज-प्रियजनानां मृत्योः
दुःखं अनुभवन्ति। अमुना निखिलमपि देशं समेत्य एते सर्वेऽपि
पीडितपरिवाराः समाश्वासिताः यत् निर्दोष-जनानां हत्या-कर्तारः
इमे आतङ्किनो नूनमेव दण्डयिष्यन्ते। आतंकवादिनो एवमेव नैव
विमोक्ष्यन्ते। केन्द्रीय गृहमन्त्री अमितशाहः, जम्मू-कश्मीरस्य
मुख्यमन्त्री उमर अब्दुल्लाह, उपराज्यपालः मनोज सिन्हा च
श्रीनगरस्य आरक्षिनियन्त्रण-कक्षस्य पी.सी.आर. इत्यस्य
निरीक्षणयात्रां कृतवन्तः। इमे पहलगाम-क्षेत्रे
दुरापन्नातङ्क्याक्रमणे मृतकेभ्यः पर्यटकेभ्यः श्रद्धांजलीन्
समर्पितवन्तः। मंगलवासरे दुरापन्नातङ्क्याक्रमणे मारितानां
जनानां शवाः तेषां गृहराज्येषु सम्मानजनक-रीत्या प्रेषयितुम्
आधिकारिक व्यवस्थायाः अन्तर्गतं अत्र पी.सी.आर. मध्ये
समानीताः आसन्। गृहमन्त्री अमितशाहः जम्मू-कश्मीरस्य
नेतारश्च श्रीनगरे पहलगामातंकवाद्याक्रमणे मृतकेभ्यः श्रद्धांजलीन्
समर्पयन्। भारतम् आतंकस्य पुरतः कदापि नतो नैव भविष्यति।
गृहमन्त्री जम्मू-कश्मीरस्य बैसरनवनक्षेत्रे आक्रमण क्षेत्रस्य
स्थितिमपि निरीक्षत। अमुना सर्वकारीय-चिकित्सा-महाविद्यालय-
अनन्तनाग-उपचारालये उपचाराधीनानां व्रणितानां जनानां
स्वास्थ्य-विषयेऽपि संज्ञानं स्वीकृतम्। प्राप्तावार्तानुसारेण
पहलगाम-आक्रमणे स्थानीय-जनद्वयं समेत्य षड्विंशतिः
पर्यटकाः पञ्चतां प्राप्ताः आसन्। आरक्षि-बलेन चाराभिकरणेन च
आक्रान्त-आतङ्कि-त्रयस्य अन्वेषणार्थं स्केच-चित्रम् प्रख्यापितम्
अस्ति।

पहलगाम-आक्रमणस्य विषये सर्वविधमपि पदक्षेपम् उत्थापयितुं शासनं तत्परम् अस्ति- रक्षामन्त्री राजनाथसिंहः

हिमसंस्कृतवार्ताः - रक्षामन्त्री राजनाथसिंहः आतङ्कवादे विरुध्य
भारतस्य शून्य-सहिष्णुता-नीति-विषये साम्प्रदितवान्। तेन प्रोक्तं
यत् पहलगाम-आक्रमणस्य उत्तरदायिभ्यः मुखभञ्जन-कर्म उत्तरं
दातुं प्रशासनम् किमपि करणीयं न त्यक्ष्यति। सर्वविधमपि
पदक्षेपम् उत्थापयितुं शासनं तत्परम् अस्ति। रक्षास्रोतांसि
प्रोक्तवन्ति यत्, सेनाप्रमुखेण जनरल् उपेन्द्रविदेदिना,
नौसेनाप्रमुखेण एडमिरल् दिनेशत्रिपाठिना, वायुसेनाप्रमुखेण एयर
चीफ मार्शल एपी सिन्हेन अन्यैः वरिष्ठाधिकारिभिः च पहलगाम
आतंक्याक्रमणं निधाय सुरक्षा-स्थितेः विषये श्रीसिंहस्य पुरतः
विवरणं प्रस्तुतम्। अत्रावसरे नवदेहल्यां भारतीय वायुसैन्यबलेन
आयोजिते भारतीय वायुसेनायाः मार्शलस्य अर्जुनसिंहस्य विषये
स्मृतिव्याख्यानां सम्बोधयन् रक्षामन्त्री अस्याक्रमणस्य प्रतिकाराय
सर्वाः व्यवस्थाः क्रियन्ते इति उक्तवान्। पहलगाम-क्षेत्रे
आतङ्क्याक्रमणस्य निन्दां कुर्वन् श्रीसिंहः शोक-संतप्त-
परिवारेभ्यः शोकसंवेदनां प्रकटितवान्।

कश्मीरोपत्यकायां समस्ते दिने पूर्णपिधानं प्रवर्तितम्

हिमसंस्कृतवार्ताः - पहलगाम-मध्ये पर्यटकानां हत्यायाः विरोधे
कश्मीरोपत्यकायां समस्ते दिने पूर्णपिधानं प्रवर्तितम्।
अधिकांशापणानि स्थानीय-औद्योगिक-समवायाः विनिर्माण
एकांशाः च पिहिताः सन्ति। सार्वजनिकं परिवहनमपि मार्गेषु
शून्यम् अस्ति। जम्मू-कश्मीरस्य मुख्यमन्त्री उमर अब्दुल्ला केन्द्र-
शासित प्रदेशस्य सर्वकारीय-कार्यालयानां कर्मकरान् अध्यार्यत्
यत् ते अपराह-सार्ध-त्रि-वादेन राष्ट्रस्य ऐक्यबद्धतार्थं मिनट-
द्वयस्य मौनमाचरन्तु इति।

विश्वस्य प्रमुखनेतृभिः जम्मू- कश्मीरे दुरापन्नस्य आतङ्क्याक्रमणस्य निन्दा कृता

हिमसंस्कृतवार्ता - विश्वनेतृभिः जम्मू-कश्मीरे आतङ्क्याक्रमणं
भर्त्सितम्। विश्वस्य प्रमुखनेतृभिः जम्मू-कश्मीरे दुरापन्नस्य
आतङ्क्याक्रमणस्य निन्दा विहितास्ति। अमेरिकीय-राष्ट्रपतिः
डोनाल्ड ट्रम्पः प्रधानमन्त्रिणा नरेन्द्रमोदिना साकं दैर्भागिकं
सम्भाषणम् आचरितवान्। निर्दोष-जनानां हत्याविषये च गम्भीरां
संवेदनां व्यक्तीकृतवान्। अथः च आतङ्किनो विरुध्य कार्याचरणे
अमेरिकादेशस्य पूर्ण-समर्थनमपि आश्वासितवान्। ब्रिटेन-देशस्य
प्रधान मन्त्रिणा कीर स्टारमर इत्यनेन अपि स्वीय-संवेदनाः
व्यक्तीकृताः जर्मन चांसलर राष्ठाध्यक्षः ओलाफ स्कॉल्जः अपि
आक्रमणमिदं भृशं भर्त्सितवान्। अमुना पहलगामातङ्क्याक्रमणे
पर्यटकानां हत्याविषये संवेदनाः चापि व्यक्ताः। यूरोपीय
संघायोगस्य प्रमुखा अपि आक्रमणं निन्दितवती। संयुक्त-अरब-
अमीरात-देशेन, ईरान-देशेन चापि अस्य आक्रमणस्य
कद्वालोचना कृता अस्ति। इजरायल-इटली देशाभ्यामपि एतत्
आक्रमणं भृशं निन्दितम्। संयुक्त राष्ट्र-महासचिवः एंटोनियो
गुटेरेसः अपि आक्रमणस्य भृशं निन्दापूर्वकं मृतकानां
शोकसंतप्त-परिवारान् प्रति संवेदनां व्यक्तीकृतवान्।

UPSC RESULT 2025 : सहायकलेखाधिकारी अक्षतः पञ्चमे प्रयासे सफलतां प्राप्तवान् उक्तवान् च शिमला मम कृते भाग्यशाली

हिमसंस्कृतवार्ता: - शिमला। हिमाचलप्रदेशस्य महालेखाकार- कार्यालये, शिमलायां सहायक लेखाधिकारी अक्षतः कुटियालः स्वकीये पंचमे प्रयासे संघलोकसेवा-आयोगस्य प्रतिष्ठितपरीक्षायां सफलतां प्राप्तवान्। सः १०८तमं स्थानं प्राप्तवान् अस्ति। मूलतः उत्तराखण्डस्य पिथौरागढमण्डलस्य कोटीग्रामस्य निवासी अक्षतः १९ अक्टोबर २०२३ दिनाङ्के शिमलाकार्यालये नियुक्तः अभवत्। अक्षतः स्वस्य उपलब्धिविषये प्रसन्नतां प्रकटयन् शिमला इत्यस्य भाग्यशाली इति उक्तवान् अमर उजाला इत्यनेन

सह वार्तालापं कृत्वा स्वस्य सफलतायाः रहस्यं ज्ञापयन् सः अवदत् यत् सः स्वस्य कार्येण सह प्रतिदिनं न्यूनातिन्यूनं द्विहोरां यावत् यूपीएससी परीक्षायाः सज्जतां करोति स्म। शनिवासरे रविवसरे च सः सम्पूर्णं समयं अध्ययनार्थं समर्पयति स्म। सः नियमितरूपेण समसामयिकविषयेषु, दैनन्दिनघटनाभिः च सम्बद्धाः वार्ताः पठति स्म, केवलं परीक्षायाः सज्जतायै सामाजिकमाध्यमानां उपयोगं करोति स्म। अक्षतः देहरादूने एव विद्यालयीयशिक्षणं कृतवान्, प्रतिष्ठित-आइ.आइ.टी.धनबादतः बी.टेक-उपाधिं च प्राप्तवान्। तस्य पिता गणेशसिंहकुटियालः स्वपुत्रस्य सफलतायाः विषये गौरवं प्रकटयन् तस्य परिश्रमस्य, लक्ष्यं प्रति निष्ठावान्प्रयत्नस्य च परिणामः इति उक्तवान्। अक्षतस्य भगिनी बेङ्गलूरुनगरस्य एकस्यान कम्पन्यां विधिसहकारिणी अस्ति। अक्षतः स्वस्य परिश्रमेण प्रशासनिकसेवासु सम्मिलितस्य स्वप्नं साकारं कृत्वा स्वप्नानां पूर्तये प्रयतमानानां युनां कृते प्रेरणादायिनी अभवत्। सः अवदत् यत् तस्य परिवारः सर्वदा तस्य समर्थनं करोति स्म, अधुना सः समाजे सकारात्मकं परिवर्तनं आनेतुं उद्देश्यं कृत्वा प्रशासनिकसेवायां कार्यं कर्तुम् इच्छति।

UPSC RESULT 2025 : झण्डूताक्षेत्रस्य वैभवः पितामहस्य प्रेरणया अपिच अमरउजाला वार्तापत्रस्य वार्ताभिः सफलतां प्राप्तवान्

झण्डूताक्षेत्रस्य २३ वर्षीयः वैभवसिंहः यूपीएससी सिविलसेवापरीक्षायाः प्रथमप्रयासे अखिलभारतस्तरस्य ८२तमं स्थानं प्राप्तवान् हिमाचलस्य गौरवं कृतवान्। वैभवः स्वस्य सफलतायाः श्रेयः स्वस्य स्वर्गीयस्य पितामहस्य कृते ददाति। असौ अवदत् यत् स्वर्गीयपितामहस्य गोवर्धनसिंहस्य प्रेरणया, माता-पित्रोः समर्थनेन एवं अमर उजाला वृत्तपत्रस्य वार्ताभिः एतद् सर्वं सफलं जातम्। सः अवदत् यत् तस्य पितामहः सर्वदा अमर उजाला पठति स्म, तेन सह वृत्तपत्रं पठितुं च प्रोत्साहयति स्म, अतः देशस्य विश्वस्य च परिस्थितेः समाजे परिवर्तनस्य च अवगमनं विकसितवान्। वैभवः नियमितरूपेण ८ तः १०

होरापर्यन्तं अध्ययनं करोति स्म, रात्रौ शान्तवातावरणं तस्य एकाग्रतां प्राप्तुं साहाय्यं करोति स्म। प्रारम्भिकशिक्षा रोहडू-नगरस्य शिवालिक-अन्ताराष्ट्रीय-विद्यालयात्, शिमला-नगरस्य खलीनी-सार्वजनिक-विद्यालयात् च दशमीं प्राप्तवान्। कलाधारायां १२ कक्षा उत्तीर्णा कृत्वा २०२० तमे वर्षे सीबीएसई बोर्ड इत्यत्र राज्यस्य शीर्षस्थानं प्राप्तवान् तदनन्तरं दिल्लीविश्वविद्यालयस्य किरोड़ी मलमहाविद्यालयात् राजनीतिशास्त्रे ऑनर्स उपाधिं प्राप्तवान्। शिक्षितपरिवारस्य वैभवस्य पिता वीरेन्द्रसिंहः एकस्य विद्यालयस्य प्राचार्यः, माता डॉ. मोनिका बिलासपुरस्य राजकीयमहाविद्यालये भौतिकशास्त्रस्य प्राध्यापिका अस्ति। तस्य पितामहः अपि शिक्षाविभागात् निवृत्तः अभवत्। नाना कर्मसिंहः चंदैलः अपि मुख्याध्यापकपदात् सेवानिवृत्तः अस्ति। वैभवः अवदत् यत् गृहे शैक्षणिकं वातावरणं भवति चेत् लक्ष्यनिर्धारणे सुकरं भवति। वैभवः अवदत् यत् भारतीयप्रशासनिकसेवा (IAS) तस्य प्रथमः विकल्पः अस्ति, यस्याः माध्यमेन सः समाजे सकारात्मकं परिवर्तनं आनेतुं इच्छति। सः युनः मादकद्रव्याणां दूरं स्थातुं समर्पणेन स्वलक्ष्यं प्राप्तुं च आग्रहं कृतवान्। वैभवस्य उपलब्धेः कारणात् वैभवस्य परिवारे, सम्पूर्णं बिलासपुरक्षेत्रे च सुखस्य वातावरणं वर्तते।

शिमलातः धर्मशालानगरं प्रति कार्यालयानि स्थानान्तरितानि भविष्यन्ति

हिमाचलप्रदेशस्य राजधानी शिमलातः सर्वकारस्य कार्यालयाः द्वितीयराजधान्यां धर्मशालायां स्थानान्तरितुं शक्नुवन्ति। उपायुक्तः कांगड़ा द्वितीयराजधान्यां राज्यस्तरीयकार्यालयस्थापनार्थं रिकतभवनानां अन्वेषणम् आरब्धवान् अस्ति। मुख्यमन्त्री सुखविन्दरसिंह सुखुः पूर्वमेव हिमाचलप्रदेशपर्यटननिगमस्य वन्यजीवस्य च कार्यालयान् अत्र स्थानान्तरयितुं घोषितवान्, परञ्च एतदातिरिक्तं शिक्षासहिताः अन्ये बहवः बृहत्कार्यालयाः अपि शिमलातः धर्मशालानगरं स्थानान्तरयितुं गच्छन्ति। नगरनिगमधर्मशाला स्वस्य नूतनसमुद्भिर्भवनं प्रति स्थानान्तरं करिष्यति, एतादृशौ स्थितौ निगमस्य कार्यालयभवनं रिकतं भविष्यति। स्मार्ट सिटी परियोजनायाः कार्यं अपि सम्पन्नं भवति, तत् कार्यालयम् अपि रिकतं भवति। अञ्जरमहादेवमन्दिरसङ्कुलस्य

एडीबीद्वारा निर्मितं भवनं रिकतं वर्तते। तपोवनमार्गे निर्मितं सिटीजीविकाकेन्द्रभवनं रिकतं वर्तते।

हिमाचलग्रामीणभण्डारः रिकतः स्थितः अस्ति। विद्यालयानां विलयेन भवनानि रिकतानि भविष्यन्ति। जिलापरिषदः एकं भवनं रिकतं स्थितम् अस्ति। उपायुक्तः कांगड़ा हेमराज वैरवा कथयति यत् मुख्यमन्त्री कांगड़ा पर्यटनराजधानी इति घोषणां कृत्वा अस्मिन् दिशि कार्यं कुर्वन् अस्ति। एचपीटीडीसी, वन्यजीवस्य च अत्र कार्यालयाः आरभ्ययेते इति घोषितवन्तौ।

HPTU Hamirpur- ३२ शिक्षकपदेभ्यः प्रशिक्षण-नियुक्ति-अधिकारिणः एकपदाय च १६०४ आवेदनानि

हिमसंस्कृतवार्ता:- हमीरपुरम्। प्रथमवारं हिमाचलप्रदेश-प्राविधिक- विश्वविद्यालय- हमीरपुरे नियमितरूपेण शिक्षकानां नियुक्तिः क्रियते। ३३ पदं पूरयितुं १६०४ ऑनलाइन आवेदनपत्राणि प्राप्तानि सन्ति। पात्र अभ्यर्थीनां कृते 22 अप्रैल पर्यन्तं आवेदनस्य अवसरः दत्तः। आचार्य-सहाचार्य- सहायकाचार्य- प्रशिक्षण- नियुक्ति- अधिकारिणः च सहितं आहत्य ३३ पदानाम् ऑनलाइन- आवेदनप्रक्रिया २२ अप्रैलदिनाङ्के समाप्ता। यद्यपि पूर्वम् ऑनलाइन आवेदनस्य अन्तिमतिथिः २२ मार्च आसीत्, यस्य विस्तारः २२ अप्रैलपर्यन्तं कृतः। सम्प्रति प्राविधिक- विश्वविद्यालय-हमीरपुरस्य प्रायः ३५ शिक्षकाः अतिथिसंकायरूपेण कार्यं कुर्वन्ति। नियमितरूपेण शिक्षकानां नियुक्त्या शिक्षाव्यवस्थायाम् अपि परिष्कारः भविष्यति। आचार्यस्य एकं पदं पूरितं भविष्यति। सहाचार्याणां त्रीणि पदानि, सहायकाचार्याणां च २८ पदानि, प्रशिक्षण-नियुक्ति-अधिकारिणः एकं पदं च पूरयिष्यते।

कस्मिन् विभागे कति पदानि पूरयिष्यते?

कम्प्यूटरविज्ञानम् अभियांत्रिकी विभागे एकं पदं, सहाचार्यस्य पदद्वयं, सहायकाचार्यस्य अष्टपदानि च पूरयिष्यन्ते। प्रबन्धनविभागे सहायकाचार्यस्य एकं पदं, सहायकाचार्यस्य च षट्पदानि, गणितविभागे सहायकाचार्यस्य चत्वारि पदानि, भौतिकशास्त्रविभागे सहायकाचार्यस्य चत्वारि पदानि, योग- आङ्ग्ल-पर्यावरणविज्ञाने सहायक- आचार्यस्य प्रत्येकं पदद्वयं पूरयितुं आवेदनपत्राणि आमन्त्रितानि आसन्। एतदतिरिक्तं प्रशिक्षण-नियुक्ति-अधिकारिणः एकं पदमपि पूरयिष्यते। तकनीकीविश्वविद्यालये हमीरपुरे आचार्य-सहाचार्य-सहायकाचार्याणां एवं प्रशिक्षण एवं नियुक्ति-अधिकारिणः सहितं कुलम् ३३ पदानि पूरितानि भविष्यन्ति। एतेषां कृते १६०४ ऑनलाइन-आवेदनानि प्राप्तानि।

-कमलदेवसिंहः कंवर,

कुलसचिवः,

तकनीकी- विश्वविद्यालयः, हमीरपुरम्

Pahalgam Attack- हिमाचले आक्रोशः, आपणानि पिहितानि, आतङ्कवादिनः प्रतिमाः दग्धाः, विरोधसभाः, प्रदर्शनानि च

हिमसंस्कृतवार्ता: कार्यालयीयः प्रतिनिधिः। जम्मू-कश्मीरस्य पहलगामे पर्यटकानाम् उपरि आतङ्कवादीनां आक्रमणस्य विरोधे बुधवासरे हिमाचले क्रोधः अभवत्। घुमारवीं-विपणी अर्धदिनं यावत् पिहितम् आसीत्। राष्ट्रीय-स्वयंसेवक-सङ्घः जुब्बल-कोटखाईक्षेत्रस्य गुम्मायां विरोधं कृत्वा आतङ्कवादिनः प्रतिमा अपि दग्धवान्। जिला मुख्यालयः कुल्लू इत्यत्र प्रदर्शनानन्तरं भाजपा आतङ्कवादस्य प्रतिमा अदहत्। बिलासपुरे कृष्णवर्णीयपट्टिकाधारिणः क्रोडकाः मैदानं प्रविष्टवन्तः। अपरपक्षे निजीविद्यालयस्य नैहरियायाः बालकाः अम्बविपण्यां विरोधसभां कृत्वा एसडीएमद्वारा प्रधानमन्त्रिणं प्रति ज्ञापनपत्रं प्रेषितवन्तः। तत्र उक्तं यत्, पहलगामे पर्यटकानां निर्ममहत्यायाः विषये वयं गहनं दुःखं चिन्ताञ्च प्रकटयामः, कठोरकार्याणां च आग्रहं कुर्मः। जम्मू-कश्मीरस्य पहलगामे पर्यटकानाम् उपरि आतङ्कवादीनां आक्रमणस्य विरोधे बुधवासरे घुमारवीं विपणी अर्धदिनं यावत् पिहितम् अभवत्। स्थानीयव्यापारिणः सहानुभूतिसंस्थाः च आक्रमणस्य विरुद्धं विरोधसभां कृतवन्तः। बुधवासरे प्रातःकाले संवेदनासंस्थायाः आह्वानेन दकडीचतुष्पथि स्थानीयव्यापारिणः नागरिकाः च एकत्रिताः। इतः एसडीएम कार्यालयं प्रति विरोधसभा बहिः नीता। आतङ्कवादस्य, सर्वकारस्य निष्क्रियतायाः च विरुद्धं आन्दोलनकारिणः घोषान् उत्थापितवन्तः। जनानां

मध्ये क्रोधः दृष्टः। सभायाः अनन्तरं संस्थायाः अधिकारिभिः राष्ट्रपतिनाम्ना ज्ञापनपत्रं एस. डी. एम. घुमारवीं इत्यस्मै प्रदत्तम्। जिला मुख्यालये कुल्लू इत्यत्र भाजपा जम्मू-कश्मीरे आतङ्कवादी आक्रमणस्य विरोधं कृत्वा आतङ्कवादस्य प्रतिमा अदहत्। जिला भाजपा कुल्लौ देवसदन-परिसरात् ढालुपारचौकपर्यन्तं विरोधयात्रां निस्सार्य पाकिस्तानस्य विरुद्धं, आतंकवादीनां च विरुद्धं घोषान् उत्थापितवन्तः। सोलने हिन्दू-सङ्गठनानि वीथिं गत्वा आतङ्कवादस्य विरोधं कृतवन्तः। पाकिस्तानस्य विरुद्धं, आतंकवादीनां च विरुद्धं घोषान् उत्थापितवन्तः। यः अस्माभिः सह संघर्षं करिष्यति सः खण्डखण्डं करिष्यति, जय श्रीराम इत्यादयः अनेकान् घोषान् उत्थापितवन्तः। अस्मिन् समये पाकिस्तानस्य प्रतिमा अपि दग्धा। मुरारी मार्केटतः पुरातन उपायुक्तचौकपर्यन्तं विरोधसभा बहिः नीता।

व्यापरमण्डलेन हिमाचल-पिधानस्य आह्वानं कृतम्

जम्मू-कश्मीर-राज्यस्य पहलगामे आतङ्कवादिनः कातरकर्मणा विरोधे राज्यव्यापारमण्डलेन घोषितं यत् २४ अप्रैलदिनाङ्के सर्वे आपणिकाः प्रातः ११ वादनात् आरभ्य स्वापणानि पिहितानि करिष्यन्ति।

कश्मीरे ट्रकसञ्चालकाः आवश्यक-वस्तूनां परिवहनं न करिष्यन्ति

आतङ्कवादीनाम् आक्रमणस्य विरोधे ऊनाजिला ट्रकसञ्चालकसङ्घस्य आह्वानेन बुधवासरे सर्वे ट्रकसञ्चालकाः आन्दोलनं कृतवन्तः। महासंघः अवदत् यत् कोऽपि ट्रक-सञ्चालकः कश्मीरे प्रति आवश्यकवस्तूनि परिवहनं न करिष्यति। अस्य कायरकर्मणः युक्तं प्रत्युत्तरं भविष्यति। सेबस्य ऋतुकाले अपि जम्मू-कश्मीरं प्रति ट्रकयानानि न प्रेषितानि भविष्यन्ति।

सेवानिवृत्ताः सैनिकाः अवदन्, - अस्मान् सीमां प्रेषयतु

सेवानिवृत्ताः सैनिकाः देशस्य प्रधानमन्त्रिणः, गृहमन्त्रिणः, रक्षामन्त्रिणः, सेनायाः शीर्षाधिकारिणः च कठोरकार्याणां आग्रहं कृतवन्तः। अस्माभिः सेनायाः उच्चसेनायाः अपि अनुरोधः कृतः यत् यदि एतेषां पशूनां वधार्थं तेभ्यः अस्माकं साहाय्यस्य आवश्यकता अस्ति तर्हि वयं सज्जाः स्मः।

मुस्लिमसङ्गठनानि अपि आतङ्कवादीनां आक्रमणस्य निन्दां कृतवन्तः

जम्मू-कश्मीरस्य पहलगामे आतङ्कवादिभिः पर्यटकानां वधस्य घटनायाः अनन्तरं नाहननगरस्य मुस्लिमसमुदायस्य मध्ये आक्रोशः वर्तते। मुस्लिमसमुदायस्य जनाः एतस्य घटनायाः घोरनिन्दां कृत्वा भारतस्य सौहार्दं, शान्तिं, प्रेम्णः च नाशस्य षड्यन्त्रम् इति उक्तवन्तः। बुधवासरे कया टङ्कमस्जिदे दिवसस्य प्रार्थनां कृत्वा मुस्लिमसमुदायस्य सभा आयोजिता। अस्मिन् जम्मू-कश्मीरस्य पहलगामे आतङ्कवादिभिः निःशस्त्र-निर्दोषजनानां वधस्य घटनायाः विषये गहनः आक्रोशः प्रकटितः। अञ्जुमान इस्लामिया इत्यस्य उपाध्यक्षः कप्तानः सलीम अहमदः, पूर्वाध्यक्षः मुबारक अली, इशाकः, मौलाना रौफ अहमदः, इस्लामः इत्यादयः दर्जनस्य जनाः अवदन् यत् आतङ्कवादिनः यथा निःशस्त्रजनानां तेषां नाम पृष्ठा मारयन्ति स्म। इस्लामधर्मस्य अपयशं, भारतस्य सौहार्दं, शान्तिं, प्रेम च नाशयितुं च एतत् षड्यन्त्रम् अस्ति। अपरपक्षे पांवटसाहबनगरे आतङ्कवादीनां आक्रमणं कायरता, अत्यन्तं लज्जाजनकं च इति उक्तम्। अखिल-हिमाचल-मुस्लिमसङ्गठनस्य प्रदेशाध्यक्षः नजाकत अली हाशमी इत्यनेन उक्तं यत् आतङ्कवादी आक्रमणं मानवतायाः विरुद्धं गम्भीरः अपराधः अस्ति।

रक्षामन्त्रालयस्य उपवेशने बृहन्निर्णयाः!

भारतीयसैन्यबलाय युद्धतत्परतासञ्ज्ञेतनास्थितौ भवितुम् आदेशः। भारतीयवायुबलम् भारतीय-नौ-सैन्यबलं चापि अलर्ट इति सञ्ज्ञेतनास्थितौ भवितुम् आदिष्टे। LoC इति नियन्त्रण-रेखा-सीमनि कश्मीरस्य आंतरिकभागेषु च आपात् सचेतना (इमरजेंसी अलर्ट) इति आपत्काल-सञ्ज्ञेतनास्थितिः प्रवर्तिता। रक्षामन्त्री राजनाथसिंहः उपवेशनम् स्वीकृत्य सर्वान् अपि अलर्ट मोड इति आकस्मिक-सञ्ज्ञेतनास्थितौ

वर्तितुम् आदिष्टवान्। आपत्कालिकसञ्ज्ञेतनायां समग्रं पाकिस्तानम्!

✳ पाकिस्तानस्य सैन्यबलं बंकर अर्थात् भूम्यन्तर्वर्तिगृहस्थले गूढम्..!

1. लाहौर- कराची- पेशावर- रावलपिंडी- इस्लामाबादनगराणि उच्चसञ्ज्ञेतनायाम्।
2. POK क्षेत्रं समेत्य पाकिस्तानस्य नैकानि प्रमुख नगराणि सञ्ज्ञेतनास्थितौ वर्तन्ते।
3. पाकिस्तानीय-सैन्य-स्थात्रेषु नैव दृश्यन्ते पाकिस्तानरंजसंयुक्तस्य भटाः।
4. पहलगामक्षेत्रस्य विपिने भारतीय-सैन्यबलस्य अन्वेषणाभियानम् अनारतं प्रचलति। भारतीयसेना मुक्तहस्ता, आतंकिनां दर्शने एव गोलिकाप्रहारस्य आदेशः।

CCS संगोष्ठ्याम्

आतंक परस्त पाक के खिलाफ कड़े फैसले

सिन्धुजलसन्धिः तत्कालप्रभावात् अवरुद्धः	अटारीसीमा चेकपोस्टपिहितः
पाकिस्ताननागरिकाणां भारतप्रवेशः अवरुद्धः	भारते पाकिस्तानस्य उच्चायोगः पिहितः

48 होरासु पाकिस्तानी राजनयिकं भारतं त्यक्तुम् आदेशः

संस्कृतविश्वविद्यालयस्य ९ बीसीए छात्राः प्रतिष्ठितकम्पन्यां चयनिताः

हिमसंस्कृतवार्ता: नागपुरम्।

कविकुलगुरुकालिदाससंस्कृतविश्वविद्यालयस्य कम्प्यूटरविज्ञानविभागन कुलपतिनः प्रो. सरैरामत्रिपाठीवर्यस्य मार्गदर्शने प्रशिक्षणं एवं स्थापनकार्यक्रमस्य आयोजनं कृतम्। नागपुरविश्वविद्यालये एमएसआईटीसेवानां कृते विशेषप्रशिक्षण-स्थापन-अभियानस्य आयोजनं कृतम्। कार्यक्रमे कुलपतिः प्रो. हरैरामः त्रिपाठी एमएसआईटी सेवा निदेशकः प्रमोदबासु, पुस्तकालयाध्यक्षः डॉ. दीपककापडे, प्राचीन भारतीयविज्ञानं एवं मानविकीसंकाय शस्य अधिष्ठाता प्रो.कृष्णकुमारः पाण्डेयः, कम्प्यूटरविज्ञानविभागस्य प्रमुखः डॉ.अमोलमांडेकरः उपस्थिता अभवन्। कुलपति प्रो त्रिपाठी एमएसआईटी सेवायाः निदेशकस्य एतदर्थम् विशेषाभारं प्रकटितवान्। संस्कृतविश्वविद्यालयेषु अध्ययनं कुर्वन्तः छात्राः पारम्परिकविश्वविद्यालयानाम् छात्राः इव नियोज्याः, सक्षमाः, बुद्धिमन्तः च भवन्ति। तथा च एतेन चयनप्रक्रियायाः

ज्ञातं यत् तेषु क्षेत्रेषु विशेषज्ञाः तान् स्वकम्पनीषु नियुक्तुं उत्सुकाः सन्ति। संस्कृतविश्वविद्यालयात् प्राप्ता संस्कृतविषयेण सह बी.सी.ए. कम्पनी साक्षात्कारप्रक्रिया चतुर्त्तरीयं कृतवती। प्रक्रियायां सामान्ययोग्यतापरीक्षा, तर्कनीकीयोग्यतापरीक्षा, समूहचर्चा, साक्षात्कारप्रक्रिया च अन्तर्भवति स्म। अस्मिन् विशेषे जीविकाकौशलपरीक्षायां कुलम् ९ छात्राणां चयनं कृतम्। ते च -

विशालः काठोके, हिमांशु हारोडे, आयुषः जगडे, योगेन्द्रः कारी, रीता धरवा, धामिनी महरकुले, अर्चिता निखारे, दिव्या खेडकर, सुहानी मालेवार च सन्ति। कार्यक्रमस्य संचालनं कम्प्यूटर विज्ञानविभागस्य सहायकाचार्या स्नेहा आष्टनकर इत्यनया कृतम् तथा च कार्यक्रमस्य उद्घाटनं डॉ. अमोल माण्डेकर इत्यनेन कृतं तथा च धन्यवादपत्रं सुश्री दिव्या बेलेकर इत्यनया कृतम्।

कुमारभास्करवर्मसंस्कृतपुरातनाध्ययनविश्वविद्यालये विशिष्टव्याख्यानकार्यक्रमः

हिमसंस्कृतवार्ता:- डॉ. निशिकान्तपाण्डेयः नमाटि, नलबारी। कुमारभास्करवर्म- संस्कृत- पुरातनाध्ययन- विश्वविद्यालयीय-न्यायविभागस्य तथा नवदेहलीस्थ श्रीलालबहादुरशास्त्रि- राष्ट्रिय-संस्कृत- विश्वविद्यालयस्य संयुक्ततत्त्वाधाने भारतीयज्ञानपरम्परायां सांख्ययोगस्योपादेयता इति विषयमधिकृत्य विशिष्टव्याख्यानकार्यक्रमः समनुष्ठितः। कार्यक्रमस्य अध्यक्षतां कृतवन्तः कुमारभास्करवर्म-संस्कृत- पुरातनाध्ययन- विश्वविद्यालयस्य माननीयाः कुलपतयः आचार्यप्रह्लादराजोशीमहोदयाः मुख्यव्याख्यान- प्रदातृरूपेण विद्यमानाः आसन्। नवदेहलीस्थः श्रीलालबहादुरशास्त्रिराष्ट्रिय-संस्कृतविश्वविद्यालयस्य सांख्ययोग- योगविज्ञानविभागस्य अध्यक्षः आचार्यः मार्कण्डेयनाथ तिवारीमहोदयाः विशिष्टवक्त्ररूपेण समाहूता आसन् डॉ. रमेशकुमारमहोदयाः। अवसरेऽस्मिन् समुपस्थिता आसन् विश्वविद्यालयस्य कुलसचिवाः डॉ. विकासभार्गवशर्ममहोदयाः, शैक्षणिककुलसचिवाः प्रो. ज्योतिराजपाठकमहोदयाः, परीक्षानियन्त्रकाः डॉ. रणजीतकुमारतिवारीमहोदयाः। कार्यक्रमस्य संयोजनं कृतवन्तः न्यायविभागस्य अध्यक्षः डॉ. राजीवलोचनशर्मवर्याः। प्रधानमन्त्रिणा नरेन्द्रमोदीमहोदयेन तथा आयुष्मन्त्रालयेन अन्तराष्ट्रिययोगदिवसं लक्ष्यकृत्य अस्मिन् वर्षे आह्वानं कृतमस्ति यत् 'एका पृथ्वी एकस्वास्थ्याय च योगः।' तदनु आराध्ते योगस्य प्रचाराय प्रसाराय च शिक्षणसंस्थानेषु नैककार्यक्रमाः समनुष्ठीयन्ते। तस्यामेव परम्परायां कुमारभास्करवर्म- संस्कृत-

पुरातनाध्ययन- विश्वविद्यालयस्य सभागारे योगशास्त्रस्य प्रायोगिकं सैद्धान्तिकञ्च महत्त्वं द्योतनाय कार्यक्रमस्यास्य शुभारम्भः दीपप्रज्वालनेन मङ्गलाचरणेन च सञ्जातः। ततः माननीयकुलपति-आचार्यप्रह्लादराजोशीमहोदयैः अतिथीनां स्वागतपुरस्सरं सांख्ययोगशास्त्रयोः परस्परोपकारकत्वं लोके तस्य महत्त्वं प्रासङ्गिकत्वञ्च वैशद्येन प्रकाशितम्। ततः मुख्यवक्ताः आचार्याः मार्कण्डेयनाथतिवारीमहोदयाः स्वीयव्याख्याने कार्यक्रमस्य उद्देश्यं सुनिरूप्य भारतीयज्ञानपरम्परायां सांख्ययोगस्य उपादेयत्वं महत्त्वञ्च विस्तरेण प्रतिपादितवन्तः। ततः विशिष्टवक्ताः डॉ. रमेशकुमारवर्याः मानवस्वास्थ्यसंरक्षणे योगस्य प्रायोगिकं पक्षं सम्यगुपस्थापितवन्तः। सहैव सर्वेषां कृते वर्तमानपरिस्थितौ स्वास्थ्यरक्षणाय योगाभ्यासमपि कारितवन्तः। ततः विश्वविद्यालयस्य कुलसचिवाः डॉ. विकासभार्गवशर्ममहाभागाः सभां समुद्बोधितवन्तः। तदनन्तरं विश्वविद्यालयस्य शैक्षणिककुलसचिवाः प्रो. ज्योतिराजपाठकमहोदयाः स्वीयव्याख्याने उक्तवन्तः यत् योगशास्त्रं जगत्कल्याणाय प्रवृत्तम्। सर्वदा अस्माभिरनुकरणीयमिति। अवसरेऽस्मिन् परीक्षानियन्त्रकमहोदयाः डॉ. रणजीतकुमारतिवारीवर्याः स्वीयं भावं प्रकटितवन्तः। कार्यक्रमस्यास्य सञ्चालनं संयोजनञ्च संस्कृतन्यायविभागस्य अध्यक्षः डॉ. राजीवलोचनशर्ममहोदयाः कृतवन्तः। अवसरेऽस्मिन् विश्वविद्यालयीयविभागानां विभागाध्यक्षाः समेऽपि आचार्याः छात्राः कर्मचारिणश्च समुपस्थिता आसन्।

पुस्तकपठनस्य लाभाः

ज्ञानवृद्धिः।
यथार्थं मित्रम्।
अध्यायात् ज्ञानम्।
मस्तिष्कं सतेजः भवति।
सर्वाङ्गीणः विकासः।
उत्तमाः संस्काराः।
संवेदनशीलता।
अवगमनम्/ परिग्रहः।
प्रस्पृता वाणी।
भाषाभ्यासः।
सारासारः विचारः।
संयमशीलता।
विचारकौशलम्।
संवादकौशलम्।
वाक्चातुर्यम्।
समयनियोजनम्।
संज्ञापनस्रोतः।
बुद्धिविकासः।
स्मरणशक्तिवर्धनम्।
सकारात्मकाः विचाराः।
योग्यायोग्यावगमनम्।
शब्दकोषवर्धनम्।
योग्यम् आकलनम्।
भावनिकः विकासः।
समयसूचकता।
आत्मविश्वासवर्धनम्।
सावधानता।
मस्तिष्कस्य व्यायामः।
एकाग्रतावर्धनम्।
कल्पकतावर्धनम्।
व्यक्तिमत्त्वविकासः।
अभिरुचिपरिपालनम्।
उद्देगनिर्मूलनम्।
एकलत्वम् दूरीकरोति।
कस्मिन्नपि क्षेत्रे यशः
सम्पादयितुं पुस्तकपठनम्
अवश्यं करणीयम्।
..... सुधा साठ्ये मुंबई।

डॉ. विदुषी अग्रवालः

हास्यकणिका

* यदि कोऽपि अवदत् यत् "भवान् सम्यक् न दृश्यते", तर्हि तान् वदतु। "यदि अहं सम्यक् न दृश्यामि, तर्हि भवान् स्वस्य नेत्रे निमील्य मां मा पश्यतु" 🤔
* यदि कोऽपि अवदत् यत् "भवान् किमपि न कर्तुं शक्नोति", तर्हि "तया सह क्लेशं कृत्वा दर्शयतु भवान् क्लेशं सम्यक् रूपेण कर्तुं शक्नोति" 🤔
* यदि पंडितः वदति, भवतः भाग्ये बहु धनम् अस्ति, तर्हि तया पंडितं पृच्छतु "भाग्ये यद् धनम् अस्ति, वित्तकोषे कथम् आगमिष्यति?" 🤔
* अधिकः सहिष्णु मास्तु, कारणम् - यदि अधिकः सहिष्णु भविष्यति, तर्हि जनाः भवतः सहिष्णोः मुरब्बा निर्माणं ग्रहणं करिष्यति 🤔

संस्कृतपत्रकारिताध्यामेषु भाषाप्रयोगस्य विमर्शः- २ भागः

डॉ. युवराजः भट्टराई,
समवाप्तसाहित्याकादेमी
-युवपुरस्कारः
संस्कृतशिक्षकः, कविः,
लेखकः, पत्रकारश्च

संस्कृतपत्रकारितायां वैद्युतिक- सञ्चार-माध्यमानां क्रान्तिः

वैद्युतिक-सञ्चार-माध्यमानां क्रान्तेरनन्तरमपि साम्प्रतिकेषु वर्षेषु प्रिंट-मीडिया इति मुद्रित-वार्ता-माध्यमानां महत्त्वं वर्धतेतराम्। कतिपयवर्षपूर्वं वैश्वीकरणस्य कारणेन संस्कृत-वार्ता-माध्यमानां महत्त्वस्य नैयून्यम् आशङ्क्यते स्म। किन्तु हर्षवहोऽयं विषयो यत् सम्प्रति संस्कृतवार्तापत्राणां प्रसार-संख्या सत्वरं समेधते। अनेन एतत् प्रमाण्यते यत् भारते स्वस्य प्रभावं वर्धयितुकामाः जनाः बृहत्समवायाश्च आगामिकाले नूनमेव संस्कृत-वार्ता-सञ्चार-माध्यमानाम् आश्रयं स्वीकरिष्यन्ति। परन्तु एतादृशे काले संस्कृतवार्तापत्रैः, अन्यैः संस्कृत-सञ्चार-माध्यमैः वा सम्बद्धाः केचन पत्रकाराः, वार्ताहराः, सम्पादकाश्च हीनभावनया ग्रस्ताः तिष्ठन्ति। ते विस्मरन्ति यत् तेषां प्रतिष्ठा संस्कृत-भाषायाः व्यापक-प्रभावस्य प्रतिष्ठायां साकं सम्बद्धा वर्तते। यदा प्रतिष्ठायाः भावः नहि भवति तदा भाषायाः विकासः अवरुद्धः भवति। भाषायाः अभिव्यंजना शिथिला भवति। संस्कृतस्य पाठकानाम् अभिरुचिः सीमिता नास्ति। ते निज-ग्रामस्य नगरस्य उपनगरस्य च घटनाबोधने यावदुत्सुकाः सन्ति तावदेव समस्त-विश्वस्य-वृत्तान्त-बोधनेऽपि समुत्कण्ठिताः भवन्ति। यथा अन्यभाषाणां वार्तापत्राणां पाठकानां भवति। सत्यं तथैव त्विदमेव वर्तते यत् संस्कृतस्य पाठकाः संस्कृतेऽपि अधिकांशतया तादृशीं सामग्रीमीहन्ते यथा अन्येषु वार्तापत्रेषु भवन्ति। परमत्रेदमवधेयं यत् संस्कृत-वार्ता-पत्राणां पत्रकाराणां वार्ता-हराणां वा पार्श्वे साधनानि सीमितानि सन्ति, तथापि सुष्ठुतया विश्लेषणं विधीयते चेत् निष्कर्षत्वेन वक्तुं शक्यते यत् संस्कृत-वार्ता-पत्राणि सामाजिक-समस्यानां प्रकाशने अन्य-प्रतिपाद्य-विषयाणां च प्रतिपादने सम्यङ् निरतानि सन्ति। यतस्ते पत्रकाराः न्यूनतम-वेतनेषु अपि अधिकाधिक-समर्पित-भावेन कार्यम् आचरन्ति। अत्रेदं सत्यमपि स्वीकर्तव्यम् अस्माभिः यद् आधुनिके काले संस्कृत-पत्रकारितायां तावत्यः प्रभावकः पत्रिकाः प्रकाशिताः न सन्ति यावदस्याः आवश्यकता प्रतीयते। अथ च कतिपय-संस्कृत-पत्र-पत्रिकाणाम् अकालमृत्युरपि संस्कृत-पत्रकारिता-जगते दुर्भाग्यस्य विषयो वर्तते। संस्कृत-पत्रिकाभ्यः विज्ञापनं काठिन्येन प्राप्यन्ते। एतस्य कारणमेकमेतदप्यस्ति यत् विज्ञापन-जगति संस्कृतस्य जनाः नगण्यः एव प्राप्नुवन्ति। संस्कृत-पत्रकारितायाः प्रभावमधितुं तस्याः सशक्तीकरणार्थं च विज्ञापनस्य प्रसारस्य च क्षेत्रेषु संस्कृत-सम्बद्ध-जनानां प्रोत्साहनम् आवश्यकमस्ति। संस्कृते पत्रकारितायाः स्वर्णिम-

युगम् तदानीमेव आयास्यति। एतत् सर्वविदितमेव यदन्यासां भाषणाम् अपेक्षया संस्कृतस्य संस्कृतिकताः, संस्काराः, परम्पराः, बौद्धिकताश्च गहनतया भारतीय-सर्व-समाजे रोपिताः स्थापिताः वा सन्ति। अतो यदि संस्कृत-पत्रकारिता सम्यक्तया चलति चेत् सा यथा समाज-स्तरे विषयवस्तु-सन्दर्भे पाठकानां ध्यानं दास्यति, तथा तु आङ्ग्ल-पत्रकारिताः, अन्य-पत्रकारिताः वा कदापि कर्तुं नार्हन्ति। तथापि वयं पश्यामो यत् संस्कृत-भाषीय-पत्रकारितायाः समक्षं यादृश-समाह्वानानि समुदितानि सन्ति तेषां निराकारणार्थं संघटनात्मिका, सङ्घट्टिका, सामूहिका वा सज्जता नैव दृश्यते। संस्कृतस्य कृते तु हिन्दीभाषी प्रदेशानाम् अहिन्दीभाषीराज्याणां मध्ये जायमानं युद्धमिव भाषाविरोधस्य युद्धमपि नास्ति। यतोहि अस्याः भाषायाः सामाजिकं सांस्कृतिकम् आध्यात्मिकं च महत्त्वं सर्व-राज्यवासिभ्यः समानरूपेण महत्त्वपूर्णं वर्तते। वैश्वीकरणस्य अस्मिन् समये संस्कृतस्य पत्रकारेभ्यः, पत्रकारितायै च नूनमेव एकं बृहत् सङ्कटमिदमप्यस्ति यत् नैकेषु पत्रकारिता-सञ्चार-माध्यमीय-संस्थानेषु समवायेषु च प्रबन्धकाः मुख्यसम्पादकाश्च आङ्ग्लवार्तापत्राणि आङ्ग्ल सञ्चारमाध्यमानि वा आदर्शं मत्वा तदेव अनुकुर्वन्ति संहैव पाठकानां याच्नायाः नाम्नि अधिकाधिकां मनोरञ्जनकरां उत्तेजनापूर्णां वा सामग्रीं प्रकाशयितुं प्रसारयितुं वा आवश्यकं मन्यन्ते। एतत् सर्वं मया दूरदर्शने आकाशवाणीमध्ये च संस्कृतवार्ता वाचन-सम्पादनावसरे स्वयमेवानुभूतं तथ्यमस्ति, येनाहं निःसंकोचमत्र उल्लिखामि। एतदत्र ध्येयं यत् केवलं चलच्चित्राणां, फैशनादिनां यौन-प्रसङ्गानां वा सामग्रीभिः पाठकाः प्रसन्नाः भविष्यन्ति, इति धारणा तु केवलं मृषा धारणा एव भवितुं शक्नोति। एतादृशीनां वार्तानां प्रभावात् संस्कृत-सञ्चार-क्षेत्रस्य सुरक्षार्थं समुचित-दृष्टियुतैः जागरूकैः पत्रकारैः महत्त्वपूर्ण-भूमिका निर्वाहया भविष्यति। अतः खलु कुत्रापि कापि लक्ष्मण-रेखा कर्षणीया। विश्ववार्ताविपणस्य समक्षं समर्पणस्य चक्रे गम्भीर-वैचारिक-सामग्री विहातुं नैव उपयुज्यते। यतोहि भारते देशे संस्कृतपत्रकारिता सञ्चारमाध्यमानि च सामाजिक-जागरूकतायै संस्कृति-सम्भाररक्षणायै च महत्त्वपूर्णं योगदानं कर्तुं समर्हन्ति। इदं तु नितान्तमेव सत्यं यत् स्वाधीनतायाः समरमिव पत्रकारिता सम्प्रति अभियानत्वेन नैव प्रचलति, किन्तु व्यावसायिक-पत्रकारितायामपि राष्ट्रस्य समाजस्य पाठकानां च हितानां रक्षा आवश्यकी वर्तते।

भारतम् आतंकवादं प्रति
शून्य-सहिष्णुतायुतं दृष्टिकोणं
निदधाति - केन्द्रीय-पर्यटन-
मन्त्री गजेंद्र सिंह शेखावतः

हिमसंस्कृतवार्ताः - केन्द्रीय-पर्यटन-मन्त्री गजेंद्र सिंह शेखावतः प्रावोचत् यत् पहलगाम आतङ्क्याक्रमणस्य अनन्तरं कश्मीरोपत्यकायां पर्यटनक्षेत्रे सम्भावितं हानिं न्यूनीकर्तुं केन्द्रम् निज-पक्षतः यथासम्भवं प्रयासान् करिष्यति। मन्त्री प्रत्यपादयत् यत् असौ जम्मू-कश्मीरस्य मुख्य-सचिवेन, पर्यटनविभागेन च साकं सम्पर्के विद्यते। अमुना एतदपि प्रोदितं यत् भारतम् आतंकवादं प्रति शून्य-सहिष्णुतायुतं दृष्टिकोणं निदधाति।

जम्मू-कश्मीर-प्रशासनेन पहलगामे
जाते आतङ्क्याक्रमणे मृतकाणां
परिवारेभ्यः दशलक्ष-रूप्यकाणाम्
अनुग्रह-राशेः घोषणा कृता

हिमसंस्कृतवार्ताः - जम्मू-कश्मीर-प्रशासनेन पहलगामे जाते आतङ्क्याक्रमणे मृतकाणां परिवारेभ्यः दशलक्ष-रूप्यकाणाम् अनुग्रह-राशेः घोषणा कृता। मुख्यमन्त्रिणा उमर अब्दुल्ला-इत्यनेन उक्तं यत् गम्भीर-रूपेण व्रणितानां कृते द्विलक्ष-रूप्यकाणि, सामान्यरूपेण व्रणितानां कृते एकैक-लक्ष-रूप्यकाणि च सहयोगरूपेण प्रदास्यन्ते भविष्यन्ति। मुख्यमन्त्रिणा इदमपि उक्तं यत् पीडितानां पैतृक-स्थाने प्रेषणाय सर्वाः सज्जताः कृता सन्ति।

भारतीय-नौसेना प्रमुखेण चीफ
एडमिरल दिनेश के. त्रिपाठी वर्येण
लेफ्टिनेंट विनय-नरवालाय
अन्तिमः श्रद्धांजलिः समर्पितः

हिमसंस्कृतवार्ताः - भारतीय-नौसेना प्रमुखेण चीफ एडमिरल दिनेश के. त्रिपाठी वर्येण लेफ्टिनेंट विनय-नरवालाय अन्तिमः श्रद्धांजलिः समर्पितः। ध्येयमस्ति यत् एषः पहलगाम आतङ्क्याक्रमणे हुतंगतः आसीत्। नौसेना प्रमुखेण राष्ट्रीय-राजधानी-क्षेत्रस्य इंदिरा गांधी अन्ताराष्ट्रीय-विमान-पत्तने लेफ्टिनेंट नरवालस्य पार्थिवशरीरे पुष्पांजलयः समर्पिताः। अत्रावसरे देहल्याः मुख्यमन्त्री रेखा गुप्ता अपि लेफ्टिनेंट नरवालाय अन्तिम श्रद्धांजलीं समर्पयत्। पश्चात् नरवालस्य पार्थिव-शरीरम् हरियाणायाः करनालक्षेत्रं नेष्यते।